Tisková zpráva

Dospělým ze dne na den

MIMO DOMOV

28. září 2018

Děti z dětských domovů na ulici končit nemusí. Stačí jim nabídnout pomocnou ruku.

Konference Dospělým ze dne na den upozorní na problém odcházení dětí z dětských domovů

Ročně opustí dětský domov několik set mladých lidí. Více než padesát procent z nich končí na společenském dně. Zadluženi, na drogách, bez prostředků, zázemí, systémové pomoci státu, bez budoucnosti. Česká republika je jedna z posledních zemí EU, kde chybí moderní model péče o mladé lidi opouštějící ústavní výchovu. Nechávat jejich osud v rukou náhody už ale nestačí. Je nejvyšší čas na reformu legislativy a zásadní systémové změny. A právě tomuto tématu by se měla věnovat konference s názvem Dospělým ze dne na den, která se koná 8. listopadu na Ostravské univerzitě.

V České republice neexistuje státem garantovaný systém přípravy mladých lidí na odchod z dětského domova. Životní úspěch či neúspěch budoucích dospělých závisí převážně na dobré vůli a aktivním přístupu vedení každého dětského domova. „*Pracovat s mladým dospělým až po jeho zletilosti, případně po odchodu ze zařízení je ve většině případů již pozdě. Velikou roli zde může sehrát přístup konkrétního zařízení. Je třeba eliminovat nezdravé opečovávání dospívajících a podpořit jejich osamostatňování již v průběhu ústavní výchovy,*“ vysvětluje **Ondřej Výborný**, ředitel Dětského domova Holice.
I jeho přednášku bude možné slyšet 8. listopadu 2018 na Ostravské univerzitě, která je partnerem konference. Pořadatelem akce je spolek Mimo domov. Na konferenci vystoupí významní odborníci nejen z akademické půdy, ale také z praxe. Společně budou sdílet své profesní zkušenosti a hledat cesty, jak mladým lidem z dětských domovů dát šanci na lepší budoucnost.

„Současný systém ústavní péče je v mnoha ohledech nefunkční a v přípravě mladých lidí na dospělost ve většině případů selhává,“ říká **Klára Chábová**, předsedkyně spolku Mimo domov. Ta představí plán, jak neutěšenou situaci řešit. *„Ve spolupráci s odborníky a právníky jsme sepsali memorandum, které poukazuje na pět hlavních oblastí, ve kterých chceme provést legislativní změny. Jedná se o dosažení dlouhodobé psychoterapeutické péče v dětských domovech, cílenou přípravu na samostatný život, program doprovázení po ukončení ústavní péče, podporu uplatnění se na trhu práce a pomoc s hledáním chráněného bydlení“*, vysvětluje Chábová.

Základem je včasná práce s traumatem

Obstát v samostatném životě vyžaduje psychickou odolnost. Mnoho mladých lidí odchází z dětských domovů nepřipraveno a psychicky selhává i v běžných každodenních situacích. Psychologové vidí příčinu v neřešených traumatech v útlém věku. *„Děti trpí velkou citovou deprivací v důsledku poruchy attachmentu, která nastává ve chvíli, kdy je dítě či mladý člověk, odpoután od osob blízkých,“* říká **Martina Mikesková** z Centra psychologické pomoci v Ostravě. To potvrzuje i **Josef Smrž**, terapeut a metodik OSPOD pro Středočeský kraj: *„Děti vycházející z dětského domova potřebují systematickou práci s vlastním sebe obrazem a sebevědomím. To bývá často narušeno tím, že se čerstvě dospělý člověk ocitá v prostředí nejistot plným nástrah a nebezpečí. Tito mladí lidé potřebují zdánlivě obyčejné věci – například ujištění, že bát se je normální a strach není nic, za co se musí stydět,“* přibližuje problematiku další z řečníků.

Konferenci doplní promítání dokumentárního filmu Dospělým ze dne na den od režiséra Igora Chauna. Snímek z letošního roku mapuje napínavé životní příběhy mladých lidí opouštějící brány dětského domova. Někteří aktéři filmu na konferenci také vystoupí.

„Najednou mi bylo 18 let. Stál jsem sám za branou dětského domova, v tašce pár věcí a v kapse 12 000 Kč. Vůbec jsem netušil, kam jít a co dělat,“ vzpomíná jeden z aktérů. *„Po dvou letech prostituce a života na nádraží jsem se dostal k organizaci, která mi pomohla postavit se na vlastní nohy. Dokázal jsem si najít práci a bydlení a začít konečně žít normální život.“*

Lukáš Talpa z projektu Patron potvrzuje, že díky správně cílené podpoře se dokážou tito mladí lidé do života společnosti úspěšně zapojit: *„Máme zkušenost, že těmto mladým dospělým zásadním způsobem chybí jedna vztahová osoba, která je procesem osamostatňování provede. Poskytne jim pozitivní vzor, pomůže v jednání s úřady a stane se pro ně bezpečnou kotvou. I přesto, že se třeba vychovatelé snaží mladé lidi na odchod připravit, je přeci jen teorie něco jiného než praxe. Patroni a patronky jsou pak dobrým řešením.“*

Legislativní změna je nutná, musíme spojit síly

„Je důležité, aby se lidé řešící podobné téma propojovali, diskutovali a sdíleli své zkušenosti,“ přibližuje Klára Chábová důvod, proč tuto konferenci zorganizovala. *„Téma dětí odcházejících z dětských domovů a jejich začleňování do společnosti není stále příliš známé a přitom mnoho dětí, které dětský domov opustí, končí na společenském dně, na drogách, v dluhových pastech, bez práce, střechy nad hlavou a rodiny. Tentokrát jsme se rozhodli pro Ostravu, protože v Moravskoslezském kraji je mnoho dětských domovů, ale také významných zaměstnavatelů, neziskových organizací a nadací, které mohou dětem pomoci.“*

Jedním ze subjektů, které se v pomoci sociálně znevýhodněným mladým lidem na Ostravsku úspěšně angažují, je i Nadace OKD, partner konference. *„Začleňování mládeže odcházející z ústavní péče se snažíme podporovat prostřednictvím sociálních služeb, které se této problematice v našem kraji věnují. Je potřeba o této problematice otevřeně hovořit a hledat cesty jak mládeži pocházející z ústavní péče pomoci a usnadnit jí cestu životem za branami dětských domovů,“* vysvětluje ředitelka nadace **Karolína Preisingerová**.

Na konferenci vystoupí i **Ande A. Nesmith** z univerzity School of Social Work St. Thomas z Minnesoty, která představí koncept ústavní péče o dospívající mladé lidi v USA.

Odbornými garantkami konference jsou **Kateřina Cilečková**, vedoucí Katedry sociální práce, a **Monika Chrenková**, proděkanka pro studium a celoživotní vzdělávání Ostravské univerzity, na jejíž půdě se konference koná. Záštitu nad konferencí převzali náměstek primátora města Ostrava **Mgr. Michal Mariánek** a hejtman Moravskoslezského kraje **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.**, který k problematice říká: *„Životní příběhy dětí, které odešly z domova bez jasných vyhlídek nebo jistot, bývají často smutné nebo dokonce tragické. Považuji za velmi důležité situaci těchto mladých lidí systémově řešit. Moravskoslezský kraj se snaží snižovat počet těch, kteří musí v ústavních zařízeních vyrůstat. Patříme mezi kraje s nejvyšším počtem dětí v rámci České republiky, kterým se podařilo najít náhradní rodinu. Podpora pěstounství může být cesta, jak situaci do budoucna změnit.“*

Partnery konference jsou:

Záštita

Partneři

Oficiální ubytovatel konference